

පරිසර සාමාජිකයන්ගේ වගකීම

පාරිසරික ගැටලු මිනිස් සමාජය ක්‍රමිකව වෙළා ගන්නකි. එහි ලා ඕසෝන් වියනේ විනාශය, භූගෝලීය වෙනස් කම් සේම මිනිසා විසින් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ විකල්ප ක්‍රමවේදයන් මුල් තනි ලා හිණිය හැකි ය. මෙරට පරිසර වගාවේ මුල් බීජ වැපිරුණේ ද එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි.

තෙත් හා වියළි පතන ප්‍රදේශයන්හි පාංශු බාදනය වැළැක්වීමටත් මෙරට කඩදාසි නිෂ්පාදනයේ නව ප්‍රවණතාවක් ඇති කිරීමේත් මූලික අරමුණින් පරිසර වගාව මෙරටට හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි. ඒ 1960 ගණන්වල දී ය. ඒ අනුව මුහුදු මට්ටමේ සිටි අඩි 1000 - 1500 ක් අතර වූ ප්‍රදේශයන් හි කර්මයන් පයින් වැඩ

වනසංරක්ෂක සේනාරාජ - එම්.පී.සරත් ප්‍රනාන්දු

අතර ඊට ඉහළ ප්‍රදේශයන්හි පරිසර පැතුලා වචන ලදී. මෙම ශාකය ද ඇමරිකාවෙන් ගෙනෙන ලද්දකි. ආචාර්ය භෝමිස් විසින් මෙකල සිදු කළ පර්යේෂණයන්ට අනුව මෙම පතන ප්‍රදේශයන්හි පරිසර වැටිය යුතු බවට තීරණය විය. මෙරට පරිසර සාධකයන්ට අනුව පරිණාමය වෙමින් මනාව වර්ධනය වන ශාක මෙම කර්කෂ ප්‍රදේශයන්හි නොවැඩීම ඊට හේතුවයි.

බැලූ බැල්මට කාගේත් නෙත් බඳුන සොඳුරු පරිසර වනාන්තරය ක්‍රමිකව සමාජය ගිලගත් ගැටලුවක් විය. එහි ලා ගැනෙන ඇතැම් කර්ණු කාරණා නිශේධනය කළ හැකි වන්නේ ඇතැම් ඒවා හුදු මිත්‍යාවන් වීම නිසාය. මෙම පරිසර පත්‍ර පොළවට පතිත වීමෙන් දිරාපත් නොවීම මෙකී ගැටලු අතර ප්‍රධාන ය. එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ වෙනත් ශාකයක් වැවීම අසීරු වීම බව ප්‍රබල වේදනාවකි.

පසුගිය වසර කිහිපය තුළ පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් සිදු කළ පර්යේෂණයන්ට අනුව, මෙම මතය මිත්‍යාව කි. දැනට ගාල්ල, මාතර, කළුතර ආදී ප්‍රදේශයන්හි පරිසර ගස් අතර යටි වගාවක් ලෙස පවත්වාගෙන යන කෙටි වගාව මෙයට කදිම උදාහරණයක් බව අමාත්‍යාංශය මඟින් පෙන්වා දෙයි.

මෙම වනාන්තර ගිනි ගැනීම්වලට ලක් වීම තවත් කරුණකි. මෙහිදී සැලකිය යුතු කාරණාවක් වන්නේ හිතාමතා ගිනි තැබීම ය.

- එනම්,
- * මිනිසුන් ගව මහිණාදීන්ට තණකොළ ලබා ගැනීම උදෙසා මෙම පරිසර වනාන්තරවලට ගිනි තැබීම
  - * සතුන් දඩයම් කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් ලෙස ගිනි තැබීම
  - * විනෝදය පිණිස ගිනි තැබීම ආදිය මෙම ගිනි තැබීම්වලට හේතු අතර වෙයි.

මෙම පයිනස් වනාන්තර ඉක්මනින් ගිනි ගැනීමට ලක් වන්නේ ඒවායෙහි ඇති දුම්මල වැනි රෙසින් නම් ද්‍රව්‍යය නිසා ය. මෙලෙස ගිනි තැබීම් නිසා නැවත යටි වගාවක් ඇති නොවෙයි.

පයිනස් වගාව කරණ කොට මුහුණපාන්නට සිදු වෙතැයි කියැවෙන අනෙක් ගැටලුව ජල හිඟයයි. ඕනෑම ශාකයක් පැළෑටිය අවධියේ දී පෝෂණය අත්‍යවශ්‍ය කරුණකි. එය සියලු ශාකයන්ට පොදු ය. මෙම පයිනස් ඉක්මනින් වැඩෙන ශාකයක් වීම නිසා ජලය අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වීම තොරහසකි. උඩරට කලාපයේ පයිනස් හෙක්ටයාර් 10,000 පමණ වෙද්දී ඊට සාපේක්ෂව තේ වගාව වැඩිය.

මෙම තේ හෙක්ටයාරයකින් වියළි තේ කොළ ක්‍රි.ග්‍රෑම් 2500 ක් නිෂ්පාදනය කෙරේ. අමු තේවල 75% ක් ම ඇත්තේ ජල යයි. ඒ අනුව පයිනස් වගාවට වැඩි වශයෙන් ජලය අවශ්‍ය වන්නේ තේ වගාවට ය. ඊට අමතරව උඩරට ප්‍රදේශයේ ජල හිඟයට තුඩු දුන් කාරණා කිහිපයකි.

ඒ අතර ඉඩම් භාවිතය ප්‍රධානය. 50% ට වඩා වනාන්තර අඩු වීම හා ගෙවතු වගා වැඩි වීම එහි ප්‍රතිඵලයකි. මේ අතරින් පයිනස් වගාව ඇත්තේ 1% කි. මේනයිත් බලන කල පයිනස් නිසා ජල හිඟය ඇති වේ යැයි පැවසීම තවදුරටත් සාවද්‍යය.

එළා මෙළා තුර පයිනස් මෙරටට හඳුන්වා දුන් අරමුණ ඉෂ්ට වූයේ නැත. කඩදාසි නිෂ්පාදනය උදෙසා වූ පිදුරු, තණකොළ, වැනි කෙටි කෙඳි නිෂ්පාදනයන් තුළට මෙම දිගු කෙඳි උචිත නොවීම ඊට හේතු විය.

1990 න් පසු මේ දක්වා මෙරට පයිනස් වගාව දියත් කෙරුණේ නැත. එහෙත් එම වගාව මෙරට තුළ තහනමට ලක් වූයේ ද නැත.

දැනට සමාගම් 5 ක් යටතේ පවතින පයිනස් වගාව දුම්මල නිෂ්පාදනයට යොමු කර ඇත. එමඟින් මාතලේ, නුවර, බදුල්ල, මාතර ආදී ප්‍රදේශයන්හි ජනතාවට ආදායම් මාර්ගයක් සැලසී ඇත.

මෙයට අමතරව පයිනස් වනාහි මාහැඟි දැවයකි. ඊප්ප, සිවිලිම් පරාල ආදී ගෘහ නිර්මාණ කටයුතු සඳහා උපයෝගී කර ගත හැකිය. එහි ඇති වයිරම ගෘහ භාණ්ඩවලට අපූරු අලංකාරයක් ලබා දෙන්නකි.

මෙහි ඇති සුවිශේෂත්වය වන්නේ දිලීර පැතිරීම වැළකීම සඳහා කැපු පයිනස් කඳට පැය 24 ක් ඇතුළත රසායනික ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය වීමය. මේ සඳහා යොදා ගන්නා දිලීර නාශක මෙරටට ගෙන්වීම තහනම් වූවත් විකල්ප මාර්ග

මඟින් මෙම දැව ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

පයිනස් ශාකය මෙරට ස්වාභාවිකව වැවීම ඉතා අල්පය. මෙහි ආයුකාලය වසර 20 - 30 අතර වෙයි. මෙහිසා දැනට මෙරට පයිනස් වගාව සිය දිවියේ අවසාන භාගය ගෙවමින් සිටියි. මේ වෙනුවට පළල් පත්‍ර ශාක, මෙම පතන ප්‍රදේශයන්හි සිටුවීමට පියවර ගෙන ඇත. රත්නපුර, ගාල්ල, මාතර ආදී තෙත් කලාපයන්හි හොර ශාකයන් උඩරට කලාපයේ ඇල්බීසියා ශාකයන් වැවීමට දැනට කටයුතු අරඹා ඇත.

පයිනස් ශාකය මෙන්ම යුකැලිප්ටස් ශාකය ද මෙරටට ආගන්තුකය. ඒ වනාහි ද සමාජ අර්බුදය තුඩු දෙන්නක් බව ඇතැම්හු පවසති. එක්දහස් අටසිය ගණන්වලදී ඔස්ට්‍රේලියාවෙන් මෙරටට හඳුන්වා දෙනු ලැබූ යුකැලිප්ටස් ද පළල් පත්‍ර ශාකයකි. පත්‍ර දිරායාමත්, ඉක්මනින් වර්ධනය වීමත් ගිනි ගැනීම්වලට තුඩු දීම අවම මට්ටමක පැවතීමත් එහි ඇති සුවිශේෂී ලක්ෂණයන් ය. සිල්පර කොටන්, ලයිට් කණු, ගොඩනැගිලි සඳහා භාවිතයට ගන්නා මෙම ශාකය හා පයිනස් අතර නැදෑකමක් නොමැත.

නිලුකා ඩී.නිලකරන්හ

බැලූ බැල්මට කාගේත් නෙත් බඳුන සොඳුරු පයිනස් වනාන්තරය කුමිකව සමාජය ගිලගත් ගැටලුවක් විය. එහි ලා ගැනෙන ඇතැම් කරුණු කාරණා නිශේධනය කළ හැකි වන්නේ ඇතැම් ඒවා හුදු මිත්‍යාවන් වීම නිසාය. මෙම පයිනස් පත්‍ර පොළවට පතිත වීමෙන් දිරාපත් නොවීම මෙකී ගැටලු අතර ප්‍රධාන ය. එහි ප්‍රතිඵලය වන්නේ වෙනත් ශාකයක් වැවීම අසීරු වීම බව ප්‍රබල චෝදනාවකි.

